آناتومی یا بررسی ساختمان بدن

آناتومی توصیف یا تشریح یک ساختار است، از راه جدا کردن تکه‌های مختلفی که بر هم سوار شده و آن ساختار را ساخته‌اند. واژه آناتومی anatomy از ترکیب پیشوند ana به معنای up (به مفهوم بر بالای هم سوار شده و ساخته شده و کالبد) با واژه یونانی temnenin به معنای (بریدن و قطعه قطعه کردن) بدست آمده است. و همان مفهوم از هم جدا کردن، اجزای یک کالبد را می‌دهد. آناتومی (کالبد شناسی) انسان human anantomy عبارتست از مطالعه ساختارهایی که تن (کالبد) انسان را تشکیل می‌دهند.

در بیان آناتومی گفته می‌شود که مطالعه ساختار بدن انسان است. البته بیشتر آناتومیستها این را قبول ندارند چرا که آنان بیان می‌کنند این تعریف بدون در نظر گرفتن اعمال مربوط به قسمتهای مختلف بدن است. بنابراین معنی دقیق آناتومی عبارتست از مطالعه ساختمان بدن و ربط آن به اعمال قسمتهای مختلف آن ساختمان. در بررسی آناتومی ، چنانچه بررسی با چشم غیر مسلح صورت گیرد آن را کالبد شناسی درشت بین (macroanatomy) گویند.

با کمک میکروسکوپ انجام گیرد، آن را کالبد شناسی ریزبین (microanatomy) یا بافت شناسی (histology) گویند. بالاخره شناسایی بدن انسان در دوره جنینی ، جنین شناسی یا رویان شناسی embryology نامیده می شود. ولی واژه آناتومی یا کالبد شناسی ، در زبان فارسی ، بیشتر بیان کننده همان ماکروآناتومی است. بررسی عملی بدن انسان که روی جسد انجام می‌گیرد، کالبد شکافی یا تشریح خوانده می‌شود.

اولین مطالعات مربوط به آناتومی ، توسط وسالیوس که یک آناتومیست فلمنگی قرن شانزدهم می‌باشد صورت گرفت. او توانست طرحهایی از قسمتهای مختلف بدن ، با چشم غیر مسلح رسم کند.

انواع آناتومی

امروزه آناتومی با یک صفت استفاده می‌شود که شاخه خاصی از آناتومی را بیان می‌کند.

آناتومی عملی: بطور معمول از شناخت و درمان کلینیکی استفاده می‌شود مثل استفاده از علم آناتومی در اجرای یک آزمایش فیزیکی بر روی بدن.

آناتومی کلینیکی: مطالعه آناتومی وابسته به عمل دارو.

آناتومی مقایسه‌ای: مطالعه آناتومی ارگانیسمهای مختلف با کشیدن شباهتها و تفاوتها در رابطه با ساختار و عملکرد.

آناتومی عرضی: آناتومی‌ای که بدن را در خلاف جهت طرح بدن بررسی می‌کند.

آناتومی تکامل: مطالعه فرایندهای زیستی از لقاح تا تشکیل یک انسان بالغ. جنین شناسی نوعی از این است که بطور گسترده در رابطه با فرایندهای تکاملی که قبل از تولد اتفاق می‌افتد درگیر است.

آناتومی ماکروسکوپیک: مطالعه آناتومی با چشم غیر مسلح بر روی برشهایی از قسمتهای مختلف بدن.

آناتومی میکروسکوپیک: مطالعه آناتومی با استفاده از میکروسکوپ نوری ، همچنین از میکروسکوپ الکترونی اسکن کننده نیز استفاده شده و قسمتهای کوچکتر از حد سلول را مطالعه می‌کنند.

آناتومی اعصاب: مطالعه سیستم عصبی مرکزی و محیطی.

آناتومی رادیوگرافیک: مطالعه آناتومی براساس تکنیکهای تصویرسازی مثلا تصویر برداری ، سی تی اسکن و اولتراسونوگرافی.

آناتومی منطقه‌ای: مطالعه آناتومی یک قسمت خاصی از بدن مثل قفسه سینه در این نوع همزمان همه سیستمهای زیستی مثل اسکلتی ، گردش خون و... و ارتباطات اعمال سیستمهای مختلف باهم و بطور همزمان در یک قسمت خاص از بدن مطالعه می‌شود.